

РЕШЕНИЕ

№ 1230

гр. Варна, 10.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 39 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Христина В. Т.ова Колева

при участието на секретаря Цветелина Пл. И.а
като разгледа докладваното от Христина В. Т.ова Колева Гражданско дело № 20233110114670 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по предявен от Т. И. Х., ЕГН *****, адрес: гр. ***, съдебен адрес: гр. ***, чрез адв. Й. А. от ВАК срещу ЗД „Б.И.“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. *** осъдителен иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД вр. 497 КЗ вр.390 КЗ за осъждане на ответника да изпълни реално задължението си за плащане на парична сума – **165.27 лева**, от които сумата в размер на 112.76 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 09.02.2022г. до 13.04.2022г. върху сумата от 6 348.00 лева и сумата в размер на 52.51 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 14.04.2022г. до 16.05.2022г. върху сумата от 5 739.08 лева, които главници представляват застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди, в резултат на ПТП, настъпило на 25.01.2022г. в гр. Варна, причинено по вина на водач на л. а. Фолксваген голф с рег. № ***, с валидна застраховка „Гражданска отговорност“ в ЗД „Б.И.“ АД.

Ищецът основава исковата си претенция на следните фактически твърдения, заложили в обстоятелствената част на исковата молба: собственик е на л.а. Ваз 2121 Нива-221, рег. № ***. На 25.01.2022 год. в гр. Варна е причинено ПТП по вина на водач на л. а. Фолксваген голф с рег. № ***, с валидна застраховка „Гражданска отговорност“ в ЗД „Б.И.“ АД. Заведена е щета в ответното дружество. От страна на застрахователя е изплатено обезщетение в размер на 608.92 лева. Ищецът не останал удовлетворен от изплатеното обезщетение, като поведението на ответника принудило ищеца да потърси правата си по съдебен ред. По искова молба от ищеца било образувано гр.д. № 6245/2022г. на ВРС, по което било постановено положително решение, с което ответникът бил осъден да му заплати сумата от 5739.08 лева. застрахователно обезщетение за причинени имуществени

вреда, в резултат на ПТП, настъпило на 25.01.2022г.. Освен присъдената главница, застрахователят дължи и обезщетение за забава, за периода от 09.02.2022г. /датата на представяне на доказателство за прекратена регистрация на автомобила, с оглед установената тотална щета/ до датата, предхождаща депозиране на исковата молба по гр.д. № 6245/2022г. на ВРС.

Ответникът депозира писмен отговор, в срока по чл. 131 ГПК, с който излага съображения за неоснователност на иска. Възразява, че лихва не е дължима, като навежда доводи, че правото на иск по отношение на нея е погасено поради наличие на сила на пресъдено нещо, с оглед постановеното по гр.д. № 6245/2022г. на ВРС решение. Сочи, че дружеството не е надлежно поканено и с поведението не е станало причина за завеждане на делото. Оспорва началната дата на забава и размера на претенцията. Релевира възразение за погасяване на вземането по давност. Отправя искане за присъждане на разноски при прилагане на чл.78, ал.2 ГПК.

СЪДЪТ, след като взе предвид представените по делото доказателства – по отделно и в тяхната съвкупност, съобрази становищата на страните и нормативните актове, регламентиращи процесните отношения, намира за установено следното от фактическа страна:

Не е спорно, че регистрацията на "ВАЗ 2121 Нива - 221", рег. № *** е прекратена на 09.02.2022г., поради настъпила тотална щета, резултат от ПТП на 25.01.2022г. в гр. Варна, предизвикано от Г.С., водач на лек автомобил "Фолксваген голф", рег. № ***, застрахован при ответника по договор за застраховка "Гражданска отговорност", обективиран в застрахователна полица, със срок на застрахователно покритие от 26.09.2021г. до 25.01.2022г..

На 09.02.2022г. ищецът е представил доказателство за прекратената регистрация пред застрахователя на виновния водач.

На 13.04.2022г. ищецът е получил застрахователно обезщетение в размер на 608.92 лева.

По искова молба на ищеца вх. № 32798/17.05.2022г. срещу ЗД „Б.И.“ АД е образувано гр.д. № 6245/2022г. на ВРС, по което е постановено влязло в сила решение № 3019/11.10.2022 г., с което ЗД „Б.И.“ АД е осъдено да заплати на Т. И. Х. сумата от 5739.08 лв., представляваща остатък от неизплатено застрахователно обезщетение за имуществени вреди в хипотезата на "тотална щета", в резултат на настъпило на 25.01.2022г. пътно - транспортно произшествие в гр. Варна, на кръстовището между бул."****" посока изхода на града и бул."****", предизвикано от Г.С., водач на лек автомобил "Фолксваген голф", рег. № ***, застрахован по договор за застраховка "Гражданска отговорност", обективиран в застрахователна полица, със срок на застрахователно покритие от 26.09.2021г. до 25.01.2022г., при което са настъпили щети по лек автомобил марка "ВАЗ 2121 Нива - 221", рег. № ***, който е бил в паркиван пред бл. 119, собствен на Т. Х., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба - 17.05.2022г. до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл.432, ал. 1 КЗ.

При така установените факти съдът прави следните правни изводи:

Приложимият материален закон към процесния договор за застраховка „Гражданска отговорност“ е действащият Кодекс за застраховането (обн., ДВ, бр. 102 от 29.12.2015г., в сила от 01.01.2016г.) на основание пар.22 от ПЗР на КЗ. В разпоредбата на чл.429 КЗ е проведено разграничение между гаранционната и пряката отговорност на застрахователя за забава.

Гаранционната отговорност на застрахователя е функционално обусловена от отговорността на деликвента и обхваща всички причинени от застрахования вреди, включително тези от забавата, в рамките на застрахователната сума. В хипотезата на деликт застрахования изпада в забава от момента на увреждането съгласно общото правило на чл.84, ал.3 ЗЗД. Дължимата от застрахования лихва считано увреждането е уредена в чл.429, ал.2, т. 2 КЗ като част от застрахователното обезщетение. Съгласно чл.429, ал.3 КЗ същата подлежи на изплащане от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорността). За периода от датата на уведомяването на застрахователя до изтичане на сроковете за произнасянето му дължимата от застрахования лихва за забава се заплаща от застрахователя на основание чл.429, ал. 3, изр. второ КЗ.

Пряката отговорност на застрахователя за забава възниква от допълнителен фактически състав, свързан с предприетите от него действия и бездействия в производството по ликвидация на щета. Касае за отговорност, която произтича от неправомерно поведение на застрахователя и която не е производна от отговорността на прекия причинител на непозволеното увреждане. Пряката отговорност на застрахователя за собствената му забава е уредена в разпоредбата на чл. 497 КЗ, съгласно която застрахователят дължи законна лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: 1.изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3; 2. изтичането на срока по чл. 496, ал.1 освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3 КЗ. Разпоредбата на чл. 497 КЗ урежда собствената забава на застрахователя по повод определяне и изплащане на застрахователното обезщетение и тя не е свързана със забава на застрахования. Именно по тази причина в чл.497, ал.2 КЗ е предвидено, че дължимите от застрахователя лихви по ал. 1 могат да надхвърлят застрахователната сума.

Проведеното от законодателя разграничение между пряката и гаранционната отговорност за забава е извършено за целите на вътрешните отношения между застрахователя и деликвента и обема на регресните права и не е свързано с отговорността към третото лице, на което са причинени вредите.

Налага се изводът, че на увреденото лице се следва лихва за забава, считано от увреждането, като дължимата от деликвента лихва до датата на уведомяването на застрахователя се покрива до размера на застрахователната сума и попада в обхвата на регреса, а за периода след уведомяването лихвата за забава се поема от застрахователя без съобразяване на лимита на отговорността.

Разпоредбата на чл.390 КЗ в случая следва да бъде съобразена, поради това, че с влязлото в сила решение застрахователното обезщетение е определено при условията на тотална щета, като са наведени твърдения и представени доказателства за извършена deregистрация на автомобила на това основание.

В чл. 390, ал. 1 КЗ е предвидено, че преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на моторно превозно средство, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни

органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпила тотална щета. Липсата на удостоверение не се отразява на дължимостта на самото обезщетение, но има значение за поставянето на застрахователя в забава. В този смисъл е решение № 44/02.06.2015 г. по т. д. № 775/2014 г. на ВКС, I Т. О.; решение № 140/01.08.2018 г. по т. д. № 2278/2017 г. на ВКС, I Т. О. и др., постановени по реда на чл. 290 ГПК.

В случая застрахователната претенция е предявена от ищеца на 09.02.2022г., видно от представения препис от уведомление за претенция, като на същата дата е представено и доказателство за прекратена регистрация на увредения автомобил. Следователно от този момент до окончателното плащане на застрахователното обезщетение застрахователят дължи на увредения лихва за забава.

Главното вземане в размер на от 6 348.00 лева е установено по основание и размер с влязлото в сила решение по гр.д. № 6245/2022г. на ВРС. Безспорно е между страните, че липсва плащане на главницата в периода от уведомяването на застрахователя до деня, предхождащ предявяването на иска за главното вземане - 17.05.2022г., поради което искът с правно основание чл.86 ЗЗД е доказан по основание. Изчислено със софтуерен продукт „Апис финанси“ за периода 09.02.2022г. до 16.05.2022г. обезщетението за забава формира лихва в размер на 165.27 лева/сбор от сумата в размер на 112.76 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 09.02.2022г. до 13.04.2022г. върху сумата от 6 348.00 лева и от сумата в размер на 52.51 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 14.04.2022г. до 16.05.2022г. върху сумата от 5 739.08 лева/.

Възражението на ответника за погасяване на вземането по давност е неоснователно. Претенцията е за периода 09.02.2022г. до 16.05.2022г., а исковата молба е подадена в съда на 10.11.2023г.

Относно разноските:

Постановеният правен резултат и релевираното от ищеца искане за присъждане на реализираните от него съдебно деловодни разноски по настоящото дело, подкрепено с доказателства за действително реализирани такива, обуславя основателност на искането в доказаните параметри. Ето защо, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски по реда на чл. 78, ал. 1 ГПК в общ размер на 530 лв. Съдът, като съобрази, че размерът на претендираното адвокатско възнаграждение съответства на минималния еднократен такъв по чл. 7, ал. 2, т. 1 вр. параграф 2а от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, счете възражението на ответника за неоснователно.

Не са налице предпоставките на чл.78, ал.2 ГПК.

Мотивиран от така изложените съображения, Варненски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Б.И.“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. *** **ДА ЗАПЛАТИ** на Т. И. Х., ЕГН *****, адрес: гр. ***, сумата **165.27 лева**, от които сумата в размер на 112.76 лева,

представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 09.02.2022г. до 13.04.2022г. върху сумата от 6 348.00 лева и сумата в размер на 52.51 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 14.04.2022г. до 16.05.2022г. върху сумата от 5 739.08 лева, които главници представляват застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди, в резултат на ПТП, настъпило на 25.01.2022г. в гр. Варна, причинено по вина на водач на л. а. Фолксваген голф с рег. № ***, с валидна застраховка „Гражданска отговорност" в ЗД „Б.И." АД, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД вр. 497 КЗ вр.390 КЗ.

ОСЪЖДА ЗД „Б.И." АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. *** **ДА ЗАПЛАТИ** на Т. И. Х., ЕГН *****, адрес: гр. ***, направените в настоящото производство разноси, включващи заплатени държавна такса и възнаграждение за защита и съдействие от един адвокат в общ размер на **530 лева, на основание чл. 78, ал.1 ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Варненски окръжен съд, в двуседмичен срок от връчването му страните.

Препис от настоящето решение да се връчи на страните по делото, заедно със съобщението за постановяването му на основание чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____